

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoP/44/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4121201879
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4121201879.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Márie Malíkovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: D. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, pracovisko Sládkovičova 3, Zlaté Moravce, dieťa rodičov: matka Mgr. Q. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. N. XX, XXX XX N., zastúpená: Mgr. Zuzana Gáliková, advokátka so sídlom Advokátskej kancelárie Farská 33, 949 01 Nitra, otec S. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX/XX, V., toho času bytom Z. XX, XXX XX J., zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. CIMRÁK s.r.o., Štefánikova 7, 949 01 Nitra, o návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 29. júna 2022 č.k. 11P/21/2021-351, a proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 9. mája 2022 č.k. 11P/21/2021-303, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa výživného (výrok III.) m e n í tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletej D. sumou 100,- eur mesačne od 01.02.2021 do 31.08.2021 a od 01.09.2021 sumou 150,- eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť k rukám matky vždy do 15-eho dňa príslušného mesiaca vopred.

II. V napadnutej časti týkajúcej sa zročného výživného (výrok IV.) rozsudok súdu prvej inštancie mení tak, že zročné výživné za obdobie od 01.02.2021 do 31.10.2022 v sume 1.150,- eur, povoľuje otcovi splácať v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku.

III. V napadnutej časti týkajúcej sa úpravy styku otca s maloletou D. (výroky V. až VIII.) rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou D. v nepárnom týždni kalendárneho roku od soboty 10,00 hod. do nedele 17,00 hod. a v párnom týždni kalendárneho roku v stredu od 10,00 hod. do 17,00 hod., s tým, že matka je povinná maloletú na styk s otcom včas a riadne pripraviť a zabezpečiť jej odovzdanie otcovi, a otec je povinný maloletú v určenom čase prevziať pred miestom bydliska matky a po ukončení styku ju riadne a včas odovzdať matke pred miestom jej bydliska.

IV. Uznesenie Okresného súdu Nitra zo dňa 9. mája 2022 č.k. 11P/21/2021-303 zrušuje.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie rozsudkom zveril maloletú D. do osobnej starostlivosti matky (výrok I.) Rozhodol, že obaja rodičia budú maloletú zastupovať a spravovať jej majetok (výrok II.). Otca zaviazal prispievať na výživu maloletej D. výživným v sume 200 eur mesačne od 01.02.2021, ktoré výživné je otec dieťaťa povinný platiť k rukám matky dieťaťa vždy do 15-teho dňa príslušného mesiaca vopred (výrok

III.). Zročné výživné za obdobie od 01.02.2021 do 30.06.2022 v sume 2.460 eur povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku (výrok IV.). Určil, že otec dieťaťa je oprávnený stretávať sa s maloletou D. každý párný týždeň v stredu od 10,00 hod. do 17,00 hod. a v nepárny týždeň v sobotu a v nedeľu od 10,00 hod. do 17,00 hod. (výrok V.). Matke uložil povinnosť maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť (výrok VI.) a v určenom čase pred miestom bydliska dieťaťa odovzdať otcovi dieťaťa a v určenom čase maloleté dieťa pred miestom bydliska dieťaťa prevziať od otca dieťaťa späť (výrok VII.). Otcovi uložil povinnosť maloleté dieťa v určenom čase pred miestom bydliska dieťaťa prevziať od matky dieťaťa a v určenom čase maloleté dieťa pred miestom bydliska dieťaťa odovzdať matke späť (výrok VIII.). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu (výrok IX. v rozsudku nesprávne uvedený výrok XV.). Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 36 ods. 1, § 24 ods. 4, 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 Zákona o rodine.

1.2. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh matky bol podaný dôvodne, keďže rodičia nie sú manželia a nežijú spolu. Konštatoval, že maloletá je vo veku dvoch rokov, je prirodzene naviazaná matku ako prioritnú vzťahovú osobu, ktorá saturuje jej odôvodnené potreby po každej stránke starostlivosti. Maloletá žije s matkou v jej domácnosti. Styk s otcom prebieha, preto dieťa otca pozná, a otec sa vie o dieťa postarať. U rodičov nie je harmonický a vyvážený rodičovský vzťah, vzťahy medzi nimi sú napäté. Maloletá je prirodzene naviazaná na matku, potrebuje jej blízkosť a tiež dočinenie, ktoré jej matka stále poskytuje. Otec dieťaťa ohľadom dojčenia maloletej nie je empatický.

1.3. Zistil, že matka dieťaťa je s maloletou na rodičovskej dovolenke. Poberá rodičovský príspevok, iný príjem nemá. Vlastní vozidlo Škoda Octavia r.v. 2005 kvôli dieťaťu. Matka má úver ktorý spláca mesačnou splátkou 131 eur. Žije v rodinnom dome svojej matky v obci N., kde s maloletou obýva jedno poschodie. Dom tiež obýva jej matka, ktorá je na čiastočnom ID a poberá vdovský dôchodok 412 eur, a pomáha dcére platiť výdavky na bývanie. Matka s maloletou navštevuje detskú lekárku.

1.4. Otec dieťaťa je dlhodobo nezamestnaný, v krátkom čase pred posledným pojednávaním sa evidoval na ÚPSVaR Nitra. Tvrdil, že nemá žiadny príjem, je dobrovoľne nezamestnaný, nezaujímal sa o zamestnanie a nemá zdravotné obmedzenia ohľadom výkonu práce. V minulosti, asi do roku 2020, si platil nájomné za dielňu s rozlohou do 200 m² v sume 700 eur za energie. Býval na adrese Z. XX J., kde platil nájomné 800 eur mesačne, ktoré platil z úspor. Potom sa presťahoval do bytu na Z. ulici č. XX v J. do dvojizbového bytu, v ktorom žije so synom z jeho predchádzajúceho vzťahu. Prenajímateľom je pán P. a nájomné je 145 eur mesačne. Otec ukončil SOU poľnohospodárske v Y. a nadstavbové štúdium v odbore automechanik, špecializácia na karosérie, a nedokončil Gymnázium. Potvrdil, že využíva motorové vozidlo Škoda Fabia a aj iné motorové vozidlá pričom sú to motorové vozidlá jeho známych, používa auto svojich rodičov Volkswagen Touareg. Tvrdil, že nemá žiadny majetok vyššej hodnoty. Vlastní legálne držanú zbraň, na ktorú má zbrojný preukaz. Vyjadril sa, že zbrane má u seba z dôvodu ochrany osôb a majetku. Má strelnú zbraň Glock 17 štvrtej generácie, ktorá ho stála 630 eur, a má tiež plynovú zbraň Jercho, ktorá ho stála 140 eur, a tieto má zabezpečené v trezore v domácnosti. Má ich na ochranu osôb a majetku. Uviedol, že dôvody nosenia zbrane sú vždy. Pravidelne navštevuje motošportový klub, kde pomáha svojim priateľom bez nároku na odplatu, nakoľko sa jedná o jeho záľubu. Otec kúpil maloletej autosedačku za 150,10 eura, okrem úhrady výživného zabezpečuje maloletú aj materiálными vecami, stravou a ošatením. Otec žije so svojim maloletým synom, ktorý navštevuje 3. ročník ZŠ P., a má výdavky bežného charakteru. Od matky tohto dieťaťa dostáva výživné na syna 30 eur mesačne. Vyjadril sa, že v minulosti, keď mal prenajatú autodielňu, mesačne bolo nájomné 1 400 eur. Otec uviedol, že mesačné náklady na syna má 250 - 300 eur.

1.5. Matka potvrdila, že otec dieťaťa má prenajatú dielňu od kamaráta N., S. na J. ulici XXX, E. H., ktorú zariadil, kupoval do nej zdviháky, pričom cena zdviháka sa pohybuje okolo sumy 5000 eur, a zamestnanec ktorého v dielni mal dostával od neho mzdu 1 000 eur, ale na čierno. Matka uviedla, že otec sa živí aj tým, že občas dovezie autá zo zahraničia, pričom sám vlastní luxusné auto Volkswagen Touareg, ktoré má napísané na kamaráta. V rámci konania pred súdom boli otcovi prezentované možnosti výkonu práce automechanik, mechanik - diagnostik v J. v rámci ktorých sa od inzerujúcich spoločností ponúkala mzdy brutto 1 850 eur/mesačne, 1 500 eur/mesačne - základná zložka mzdy.

1.6. Súd prvej inštancie považoval za evidentné, že otec má schopnosti, zručnosti a vzdelanie, a môže vykonávať prácu, z ktorej by dosahoval príjem, na základe ktorého by mohol zabezpečovať výživu maloletej výškou sumy 200 eur mesačne od 01.02.2021. Hoci počas konania deklaroval, že žije len z úspor, ktoré sa mu míňajú, je evidentné, že finančné zázemie má, vie vykrývať potreby mal. detí, aj za stavu, keď uvádza že nemá žiadny príjem. Navyše súd prvej inštancie konštatoval, že otec dieťaťa vlastný príjem v priebehu konania zatajoval. Vzhľadom na osobu otca s vyššie uvedeným dosiahnutým vzdelaním, ktorý chce zabezpečovať odôvodnené potreby mal. detí, mal za zrejmé, že musí z niečoho

žiť, a pokiaľ sa mu, podľa jeho vyjadrenia, úspory míňajú, je dôvodné, aby využil svoje doterajšie možnosti a schopnosti, ako aj pôsobenie v servisoch a nerobil len pre kamarátov, ale aby sa riadne a včas podieľal na výžive mal. D., ku ktorej má vyživovaciu povinnosť a ktorá je ako dieťaťa na výživu aj zo strany otca odkázaná. Matka z jej terajšej príjmu, rodičovského príspevku, nie je schopná saturovať u maloletej všetky jej odôvodnené potreby, a nemá povinnosť suplovať vyživovaciu povinnosť otca, ktorú si otec dieťa plní len v minimálnom nepostačujúcom rozsahu, hoci má možnosti a schopnosti pre výkon práce ako zdravý človek. Pokiaľ otec svoj príjem zatajuje, je to na jeho neprospech, a v konečnom dôsledku aj na neprospech mal. detí, osobitne D., ktorej patrí právo na to, aby sa na jej výžive podieľali obaja rodičia, keďže im obom svedčí vyživovacia povinnosť. Za situácie, že rodičia nevedia komunikovať ohľadom mal. dcéry, čo dieťa vníma citlivo, treba posunúť ich rodičovský vzťah tak, aby boli pre ich spoločnú dcéru prínosom.

1.7. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie zveril maloletú D. do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia majú právo maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, nakoľko obaja majú rodičovské práva a povinnosti. Upravil styk otca s maloletou tak, že je oprávnený stretávať sa s maloletou D. každý párný týždeň v stredu od 10.00 hod. do 17.00 hod. a v nepárnom týždni v sobotu a v nedeľu do 10.00 hod. do 17.00 hod., a obom rodičom uložil povinnosti s súvislosťou s realizáciou styku. Otca zaviazal platiť výživné vo výške 200 eur mesačne od 01.02.2021, vypočítal ročné výživné v sume 2.460 eur a toto povolil otcovi dieťaťa splácať v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, a to pod stratou výhody splátok. O trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania, pretože išlo o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa.

2.1. Otec podal v zákonnej lehote odvolanie a navrhoval, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Dôvodil ustanoveniami § 365 ods.1 písm. b), e), f) a h) Civilného sporového poriadku (ďalej CSP).

2.2. Namietal, že súd prvej inštancie pri posudzovaní jeho majetkových pomerov, na základe inzerátov z portálu profesia.sk, dospel k záveru, že má schopnosti, zručnosti a vzdelanie, aby mohol vykonávať prácu, z ktorej by mal príjem postačujúci na zabezpečovanie výživy maloletej D. v sume 200 eur. Tvrdil, že inzeráty sa týkali pozície automechanika, na ktorú nemá otec vzdelanie, keďže je vyučený autoklapiar. Preto v konaní neboli preukázané eventuálne možné zárobky otca na pozícii, ktorá by skutočne zodpovedala jeho dosiahnutému vzdelaniu. Navyše súd prvej inštancie ignoroval, že otec má vo svojej starostlivosti maloletého školopovinného syna z predchádzajúceho vzťahu, a z pozície automechanika alebo autoklapiara nie je možné zosúladiť pracovný čas, presahujúci 10 hodín denne, so zabezpečením starostlivosti o syna, a aj o dcéru. Rovnako táto skutočnosť je významná aj pri realizácii styku s maloletou, ktorému by bolo vykonávaním práce zabránené. Tvrdil, že je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na ÚPSVaR Nitra, ktorú skutočnosť deklaroval už v odvolaní zo dňa 03.06.2022 proti uzneseniu č.k. 11P/21/2021-303 zo dňa 09.05.2022. Namietal aj voči záveru súdu prvej inštancie, podľa ktorého v priebehu konania zatajoval vlastný príjem. Tvrdil, že viackrát uviedol, že žije so svojich úspor a iný príjem nemá, pričom v konaní nevyšiel najavo opak tohto tvrdenia. Poukázal na R 5/1969. Preukázal, že sa o dcéru riadne stará, keď s ňou realizuje styk, kupuje jej všetko potrebné vybavenie, detskú autosedačku, detské zariadenie jeho domácnosti, ošatenie, stravu, s čím má výdavky. Súd prvej inštancie to nezohľadnil pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti, a preto je v tomto smere napadnutý rozsudok nepreskúmateľný.

2.3. Namietal, že súd prvej inštancie dostatočne nezisťoval majetkové pomery oboch rodičov, zistené majetkové pomery nesprávne interpretoval a postupoval selektívne v neprospech otca. Súd prvej inštancie uviedol, že matka má úver s mesačnou splátkou 131 eur, hoci matka tvrdila, že svoj úver už splatila. Navyše nezisťoval účel úveru a jeho vplyv na majetkovú úroveň matky. Namietal nesprávnosť skutkového zistenia, podľa ktorého dom, v ktorom matka býva, patrí jej matke, keď z verejných registrov vyplýva, že dom je v podielovom spoluvlastníctve matky a jej mamy. Tvrdil, že súd prvej inštancie nevykonal dôkaz navrhnutý podaním doručeným dňa 04.06.2021, ktorým navrhol doplniť dokazovanie o výpisy z bankových účtov matky za roky 2019 a 2020. Tento návrh súd prvej inštancie pred vyhlásením rozsudku bez akéhokoľvek odôvodnenia zamietol, čím založil exemplárnu nepreskúmateľnosť predmetného rozhodnutia, čo zakladá samostatný odvolací dôvod podľa § 62 ods.1 CMP. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp.zn. II.ÚS 730/2014-70. Tvrdil, že súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí neskúmal, či existujú preukázané výdavky na maloletú, ktoré by odôvodňovali určenú výšku výživného v sume 200 eur. Zároveň ide odklon napadnutého rozhodnutia od skoršieho súdneho rozhodnutia o neodkladnom opatrení navrhnutom matkou (č.k. 11P/21/2021-303 zo dňa 09.05.2022), v ktorom dospel k záveru, že výživné na maloletú postačuje vo výške 120 eur.

2.4. Mal zato, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom zasiahol do jeho ústavného práva na spravodlivý súdny proces, pričom poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15.07.2010 sp.zn. 5 Cdo 106/2010. Tvrdil, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie trpí závažnými nedostatkami spočívajúcimi v nedostatočnom odôvodnení záverov súdu pri vyhodnocovaní skutkového stavu a z toho vyplývajúcich výrokov súdneho rozhodnutia. Súd vôbec nezdôvodnil, prečo odmietol vykonať navrhnutý dôkaz na zistenie majetkových pomerov na strane matky výpisom z jej bankových účtov. Zjavne skúmal len životnú úroveň otca a značne nekriticky si osvojil argumentáciu matky k jeho životnej úrovni bez akejkoľvek potreby dokazovania jej majetkovej úrovne. Absencia odôvodnenia súdu, prečo nevykonal dôkaz na preukázanie majetkovej úrovne matky, je hrubým zásahom do jeho práva na spravodlivý súdny proces, ktoré má zároveň za následok nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku. Navyše na viacerých miestach odôvodnenia v podstate odkopiroval tvrdenia matky, ktoré navyše zvýraznil, avšak tvrdenia otca okresal len na zopár viet. Tým založil jeho dôvodnú pochybnosť o istej predpojatosti súdu voči nemu, resp. v objektívnosť hodnotenia skutkových tvrdení účastníkov konania. Tvrdil, že konštatovanie súdu o údajnom klamstve otca o jeho príjmoch a vyjadrenie poľutovania súdu nad týmto v konaní nepreukázaným tvrdením považuje za vysoko subjektívne a nepodložené tvrdenie súdu.

2.5. Za nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia považoval aj odôvodnenie úpravy styku otca s maloletou, ku ktorému sa vyjadril jedinou vetou. Namietal, že tvrdenie matky o kojení maloletej, samo o sebe nepostačuje na odôvodnenie úpravy styku. Súd prvej inštancie sa nevyporiadal s argumentáciou otca, že je plne schopný sa starať aj o takmer dvojročné dieťa, nakoľko svojho syna má zvereneho do osobnej starostlivosti a vychovával ho od prvého mesiaca jeho života. Preto je spôsobilý vykonávať styk s maloletou aj s prespatím D. u otca počas víkendu, a existujú aj alternatívne spôsoby kojenia, akým je na príklad odsatie materského mlieka vopred a jeho odovzdanie otcovi. Taktiež súd prvej inštancie neskúmal, či D. prijíma aj suplementárnu stravu nahradzujúcu materské mlieko. Namietal neodborné tvrdenia kolíznej opatrovníčky dňa 29.06.2022. Poukázal sa uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 100/2014-94. Navyše súd prvej inštancie taktiež opomenul vziať do úvahy to, že otec pri každom prevzatí a odovzdaní D. stratí len cestou do obydľia matky zhruba hodinu a bude mať zvýšené výdavky na cestu, ktoré čoskoro nebude mať z čoho vykrývať. Určeným rozsahom styku došlo k zamedzeniu styku otca s dcérou, nakoľko nie je v jeho silách takto realizovaný styk uskutočňovať. Navyše súd prvej inštancie nebral do úvahy osobnú starostlivosť otca o syna. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 8CoP/188/2018.

3. Matka vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že otcovi bolo vždy umožnené stretávať sa s dcérou v rozsahu ako chcel. Problém nastal, keď začal neustále meniť časy styku, fyzicky ju napadol a nebral do úvahy režim dieťaťa. Momentálne je styk nastavený pravidelne, čím sa konečne dcérke ustálil režim dňa. Tvrdila, že dcérka vo veku 2 rokov nie je pripravená na noc strávenú bez matky. Dcérka ešte neprespala celú noc bez prebudenia, budí sa na dočenie a odlúčenie na noc by viedlo k frustrácii dieťaťa. Predpokladala, že otec by to nezvládal. Bola si istá, že by sa tým uškodilo dcére. Aktuálne nastavenie styku otca a dcéry rešpektuje. Tvrdila, že otec pracuje v autodielni na J. ulici XXX, E. H., kde sa venuje oprave áut, ktorú skutočnosť doložila viacerými fotkami a správami. Vyjadrenia otca, že tam denne chodí pomáhať zadarmo, hádam nikto nemôže brať vážne, keďže sa prezentuje, že jeho ekonomická situácia mu bude čoskoro zamedzovať styk s dcérou. Netuší akými výpočtami došiel k tomu, že cestou za dcérou prejde vyše 1000 km, keď trasa N. - J. je 25 km. Ak otec dlhodobo nepracuje, je zvláštne, že si roky dokáže platiť nájomný byt v J., a navyše si dokázal vytvoriť finančnú rezervu, z ktorej údajne žije, hoci v poslednej firme, kde bol konateľom, bol bez nároku na mzdu. Uviedla, že je niekoľko servisov, ktoré majú záujem aj o autoklampiarov a ich platy sú v niektorých firmách vyššie ako plat automechanika. Firma Jaguar Land Rover sídli v Nitre a neustále prijíma zamestnancov na obe pozície. Alebo stačí napísať do M. K., s.r.o. J., či zaslať žiadosť s profesným životopisom priamo do servisov. Čo sa týka pracovného času v inzerovaných ponukách je 8 hod., prípadné nadčasy sú platené. Čiže je na ňom, či ostane iba 8 hod. v práci. Rodinný dom, v ktorom býva bol v bezpodielovom vlastníctve rodičov, polovica zo zákona pripadá manželke (čiže jej matke) a druhá tvorila dedičstvo, čiže väčšinový podiel patrí jej matke. Považovala za zarážajúce, že otec sa odvoláva na jej bankový účet a jej majetkovú úroveň. Tvrdila, že napriek tomu, že mala cukrovku a od 2013 zistenú trombózu v heterozigotnej forme (nositeľka faktora leiden), zotrvala v pracovnom čo najdlhší možný čas pred pôrodom, aby si vytvorila rezervu a dokázala dcérke zabezpečiť všetko, čo bude potrebovať. Nič od otca nepýtala. On by mal byť ten, čo mal byť ako zdravý človek v pracovnom pomere. O dcérku sa riadne stará, zabezpečuje jej kvalitnú výživu, ošatenie, voľno časové aktivity, platí jej každý mesiac poisťku vo výške 49,10 eura, myslí aj na jej budúcnosť. Jej príjem pozostáva z rodičovského príspevku a rodinných prídavkov. Nakoľko otec dcérky jej na ňu začal prispievať až od februára 2021, veľmi nepravidelne a v sumách, ktoré sa

postupne znížili na 30 eur, bola nútená siahnuť po svojej bankovej rezerve. Pri momentálne nastavených cenách potravín a energií výživné v sume 200 eur je nevyhnutné.

4. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca písomne nevyjadril.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, neviazaný rozsahom odvolania (§ 65 CMP), neviazaný dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), vec prejednal na nariadenom pojednávaní (§ 383 CSP) pretože považoval za potrebné zopakovať dokazovanie (§ 68 CMP). Dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa výživného, zročného výživného (výroky III. a IV.), a v časti úpravy styku otca s maloletou D. (výroky V. až VIII.) je potrebné, podľa § 388 CSP, zmeniť.

6. Konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

8. Podľa § 68 CMP, odvolací súd dokazovanie zopakuje alebo doplní, ak to pre zistenie skutočného stavu veci považuje za potrebné.

9.1. V predmetnej veci navrhovateľka - matka, podala návrh na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej D. dôvodiac, že rodičia spolu nežijú, a ohľadom úpravy styku a výživného sa nevedia dohodnúť. Navrhovala, aby dieťa bolo zverené do jej osobnej starostlivosti s tým, že obaja rodičia budú maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, a otcovi bude uložená povinnosť prispievať výživu maloletej sumou 200 eur mesačne. Styk otca s maloletou navrhovala upraviť každú párnú sobotu a nedeľu od 13.00 hod. do 17.00 hod. a každú nepárnú stredu od 16.00 hod. do 18.00 hod. v mieste bydliska matky a za jej prítomnosti. V čase podania návrhu mala maloletá D. 5 mesiacov.

9.2. Otec súhlasil so zverením dieťaťa matke, nesúhlasil však s výškou výživného a navrhoval matke určenie výživného dohodu vo výške 120 eur mesačne, keď nesúhlasila navrhoval určiť výživné 80 eur mesačne súdom. Styk žiadal upraviť v rozsahu 5 hodín, vzhľadom na cestu do bydliska matky a spánok dieťaťa. V tom čase mala maloletá D. 9 mesiacov.

9.3. Po prejednaní veci matka na záver navrhovala zveriť maloletú D. do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazat' platiť výživné v sume 250 eur mesačne od podania návrhu. Styk navrhovala upraviť každý párný týždeň v stredu od 12.00 hod. do 17.00 hod. a v nepárný týždeň v sobotu a v nedeľu od 12.00 hod. do 17.00 hod. Otec na záver súhlasil so zverením maloletej do osobnej starostlivosti matky. Styk s maloletou navrhoval upraviť párný týždeň od štvrtka od 10.00 hod. do piatku do 18.00 hod. a v nepárný týždeň od soboty 10.00 hod. do nedele 18.00 hod., s tým, že matka dieťa na styk otcovi privezie a otec dieťa po ukončení styku privezie späť matke. Výživné navrhoval vo výške 60 eur mesačne od podania návrhu.

9.4. Súd prvej inštancie zveril maloletú D. do osobnej starostlivosti matky. Rozhodol, že obaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Otca zaviazal prispievať na výživu maloletej D. výživným v sume 200 eur mesačne od 01.02.2021 s povinnosťou otca platiť ho vždy do 15. dňa príslušného mesiaca vopred k rukám matky. Zročné výživné za obdobie od 01.02.2021 do 30.06.2022 v sume 2.460 eur povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku. Upravil styk otca s maloletou D. každý párný týždeň v stredu od 10.00 hod. do 17.00 hod. a v nepárný týždeň v sobotu a v nedeľu od 10.00 hod. do 17.00 hod. Obom rodičom uložil povinnosti s súvislosťou s realizáciou styku. V čase rozhodnutia mala maloletá D. 22 mesiacov. Na základe odvolania otca bol rozsudok v napadnutej časti týkajúcej sa výživného, zročného výživného (výroky III. a IV.), styku otca s maloletým dieťaťom (výroky V. až VIII.) a v časti trov konania (výrok XV.), ako výrok závislý, predmetom skúmania odvolacím súdom.

10. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

11. Podľa 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na

výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

12. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

13. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

15. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

17. Podľa § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

18. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

19. Odvolací súd posudzujúc prejednávajúcu vec z hľadiska citovaných ustanovení Zákona o rodine na nariadenom pojednávaní zopakoval dokazovanie výsluchom rodičov a listinami nachádzajúcimi sa v spise: Výpisy z evidencie vozidiel matky a otca, Správa ÚPSVaR Nitra z 12.02.2021, Rozsudok Okresného súdu Topoľčany z 18.11.2015 č.k. 11P/170/2014-123, právoplatný dňa 23.11.2015, Výsledok lustrácie matky a otca z informačného systému katastra nehnuteľností v rozsahu celého územia SR, Správa Okresného úradu Topoľčany, odbor živnostenského registra z 25.06.2021, Správa Daňového úradu J., pobočka Y. z 23.06.2021, Odpoveď Sociálnej poisťovne, pobočka Y. vo veci poskytnutia súčinnosti z 20.07.2021, Potvrdenie o poberaní rodičovského príspevku, Zmluva o prenájme, Záverečná správa zo psychologickej spolupráce Referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Nitra z 22.04.2022, Potvrdenie ÚPSVaR Y. z 03.05.2022, Potvrdenia o hľadaní práce z 16.03.2022, 22.03.2022, 12.04.2022, 20.04.2022, 12.05.2022, 24.05.2022, LV č. XXX, Odpoveď z lustrácie matky v bankách z 07.11.2022 a Odpoveď z lustrácie otca v bankách z 07.11.2022. Odvolací súd doplnil dokazovanie listinami predloženými matkou na odvolacom pojednávaní: Pracovná zmluva z 26.09.2022, platový výmer z 26.09.2022, potvrdenia o zrealizovaní transakcie z 17.10.2022, 14.09.2022, 15.08.2022, 15.07.2022, Skončenie pracovného pomeru dohodnutého na dobu určitú z 10.10.2022 a prehľad zaplateného výživného.

20. Právny zástupca otca na odvolacom pojednávaní uviedol, že sa pridrižiava odvolania v celom rozsahu, rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vysoko subjektívne a nepreskúmateľné. Poukázal na obsah podaného odvolania. Na záver uviedol, že otec je nezamestnaný, evidovaný na úrade práce, styk s maloletou realizuje podľa neodkladného opatrenia, prípadne podľa požiadaviek matky. Výživné plní podľa svojich možností, ktoré sú obmedzené. Doteraz neboli zohľadnené aktuálne respiračné problémy otca, nebola zohľadnená inflácia, ani skutočnosť, že otec má zvereného syna do svojej starostlivosti. Matka pracuje a má určite vyšší príjem ako otec, aj keď je to len na dobu určitú. Dojčenie plní len doplnkovú funkciu. Otec je plne schopný sa o dieťa postarať, a to aj v priebehu noci. Navrhol styk upraviť v páry týždeň od stredy od 10.00 hod. do štvrtka do 18.00 hod. a v nepárny týždeň od soboty od 10.00 hod. do nedele do 18.00 hod. s tým, že matka na styk otcovi dieťa privezie a otec po skončení styku privezie dieťa matke. V súčasnosti je v možnostiach otca platiť výživné 60,- až 80,- eur mesačne. Ak si nájde prácu, môže sa s matkou dohodnúť na vyššom výživnom.

21. Otec na odvolacom pojednávaní uviedol, že tvrdenia matky a jej právnej zástupkyne sú vykonštruované. Jeho finančná situácia sa od rozhodnutia súdu prvej inštancie zhoršila. Na záver uviedol, že nepracuje a nemá žiadny finančný príjem.

22. Právna zástupkyňa matky na odvolacom pojednávaní uviedla, že rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za správne a navrhuje, aby ho odvolací súd potvrdil. Na záver uviedla, že doplneným dokazovaním bolo preukázané, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne. Otec nepreukázal žiadne zdravotné obmedzenia, pre ktoré by nemohol vykonávať prácu, rovnako nepreukázal ani aktuálne respiračné ochorenie pričom sa javí ako zdravý. S poukazom na § 75 Zákona o rodine uviedla, že je v schopnostiach a možnostiach otca platiť určené výživné. Na trhu práce je množstvo ponúk na prácu automechanika a autoklampiara, a preto navrhuje, aby súd pri určení výživného vychádzal z potencionalného príjmu otca. Javí sa ako nepravdepodobné, že by otec žil z úspor alebo podpory

rodičov. Rovnako ako výživné, navrhuje potvrdiť aj úpravu styku. Maloletá D. nie je pripravená na styk s otcom počas noci a realizácia takéhoto styku by bola v rozpore s jej záujmom. Poukázala na vyjadrenie kolízneho opatrovníka.

23. Otec vo svojej výpovedi na odvolacom pojednávaní uviedol, že stále nepracuje. Živia ho rodičia, prispievajú mu v hotovosti sumou 700,- eur mesačne. Je evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie a je povinný dvakrát do mesiaca predložiť doklad o tom, že si hľadá prácu. Zatiaľ si ju nenašiel, najmä preto, že posledné dva mesiace má zdravotné problémy, respiračné ochorenie. Stále býva v byte na Z. XX, v J., kde platí 145,- eur mesačne, ktoré pokrývajú všetky náklady spojené s bývaním. Predtým býval v byte na Z., kde bolo nájomné 800,- eur mesačne a býval tam necelé 4 roky. Syn navštevuje 4. ročník ZŠ na P. v J., v súčasnosti má naňho náklady cca 150,- eur mesačne, pretým boli vyššie, ale náklady museli obmedziť. Výživné na dcéru platí podľa nariadeného NO vo výške 120,- eur. Na výživné zaplatil sumy, ktoré uvádzala matka v konaní. Napriek tomu, že nepracuje, syn chodí do družiny, aby sa socializoval, v družine je do 15,00 hod. Styk prebieha podľa nariadeného NO, ale ak matka potrebuje dostane dieťa skôr. V priebehu týždňa mu dieťa odovzdáva stará matka, preto si myslí, že matka pracuje. Dieťa vyzdvihuje v N. a ide s ním do J. na Z.. Cez víkend k rodičom do J. N., čo nie je každý víkend. Z určenej doby styku strávi hodinu cestou, ostávajú mu asi 3 hodiny na hranie s dieťaťom, ostatný čas je starostlivosť. Chcel by, aby styk prebiehal aj s prespaním najlepšie v nepárny týždeň, aby boli čo najviac spolu so synom. V párny týždeň by tiež bolo dobré, aby dcéra bola u neho aj s prespatím od stredy od 10.00 hod. do štvrtku do 18.00 hod. Chce nájsť prácu, ktorá by bola prispôbená tomu, že dieťa bude u neho aj v priebehu pracovného týždňa. Predchádzajúce nájomné 800,- eur na Z. platil z úspor. V tej dobe podnikal, bol konateľom spoločnosti, ale bez nároku na odmenu. Matka na syna mu výživné neplatí.

24. Matka vo svojej výpovedi na odvolacom pojednávaní uviedla, že náklady na bývanie sú 140,- eur za plyn, 180,- eur za elektriku, internet a televízia 30,- eur, to sú minimálne náklady, ktoré hradí je matka a ona na ne prispieva sumou 150,- eur mesačne. Rovnaké náklady boli aj v čase podania návrhu a rovnako aj prispievala matke. Dcéra má ekzém, preto musí kupovať z lekárne rôzne prostriedky na ekzém - telové mlieko a krém. Má problém so stolicou, preto jej kupuje vlákninu a probiotiká. Dcéra má plnohodnotnú stravu, ešte ju dojčí, ale v súčasnosti len ráno. Už nie je plienkovaná. Keďže boli problémy s výživným, dcéru umiestnila do MŠ v S. nad L. od 06.09.2022, kde sú náklady na škôlku sú asi 50,- eur spolu so stravou. Našla si prácu na dva mesiace od 01.10.2022 do 30.11.2022. Celkové náklady na dcéru, súvisiace s jej zdravotnými problémami aj s pobytom v škôlke sú 400,- eur. Do nákladov patrí aj poisťka aj so šetrením. V máji 2022 kúpila športový kočík za 180,- eur. V čase podania návrhu bolo dieťa kojene, ešte nechodilo, takže náklady boli o niečo nižšie, ale ekzém malo už v tom čase. Mala na účte 10.000,- eur, ale to boli prostriedky úveru, ktorý si zobrala na zateplenie domu. Vo februári 2022 úver splatila, pričom použila prostriedky, ktoré mala na účte. Otec platí výživné podľa nariadeného NO teda 120,- eur, prvýkrát zaplatil 15.07.2022. Na J. XXX, kde má otec dielňu, na vrátnici jej povedali, že otec tam chodí každý deň a odchádza pred 16.00 hod. Dcéra na styk s otcom v priebehu noci zatiaľ nie je pripravená, možno by sa to dalo realizovať neskôr, keď na to bude zrelá. Stále jej poskytuje dojčenie, ktoré je jednak na ukludnenie a jednak aj dcérka niečo vypije, lebo pije málo v priebehu dňa. Dcéra je na ňu veľmi naviazaná, v noci nechce byť ani so starou matkou. Pokiaľ by mala dieťa vozit' na styk otcovi do J., veľmi by ju to zaťažovalo pretože chodí do práce a vozí dieťa do škôlky, ktorá je v inej obci. Hoci teraz pracuje, je to práca je len na 2 mesiace. Náklady na seba a na dieťa má vyššie ako príjem. Dcéra bola od narodenia prikrmovaná, ale iba malým množstvom, pretože otcovi sa zdalo, že málo vypije. Dostávala umelé mlieko, keď bola s otcom, a ona jej denne dávala si 50 ml. V piatich mesiacoch už jedla jeden príkrm denne, ktorý chystala aj pre otca. Asi od 7 mesiacov jedla už všetko.

25. Zopakovaným dokazovaním odvolací súd zistil, že otec je dlhodobo nezamestnaný. Za obdobie rokov 1994 až 2017 bol evidovaný v registri poisťencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia v pracovnom pomere: od 01.07.1994 do 31.12.1994, od 20.05.1997 do 31.8.1997, od 01.09.1997 do 08.10.1997, od 01.10.2005 do 15.03.2007, od 01.11.2009 do 02.06.2010, od 01.07.2014 do 31.03.2017, a ako zamestnanec - dohodár: od 26.08.2009 do 31.10.2009, od 16.02.2011 do 31.08.2011. Ku dňu 25.06.2021 nebol evidovaný v živnostenskom registri ako podnikateľský subjekt - fyzická osoba, bol evidovaný u dvoch subjektoch ako zodpovedná osoba, v jednom prípade v neaktívnom stave, a u jedného subjektu ako štatutárny orgán v neaktívnom stave. Otec nebol registrovaný na daňovom úrade a správcovi dane nepodal žiadne daňové priznanie za zdaňovacie obdobie 2019-2020. Otec nebol registrovaný v informačnom systéme Sociálnej poisťovne ako zamestnávateľ ani ako SZČO. Naposledy bol evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie v období od 01/2004 do 09/2005, vyradený z dôvodu nespôlupráce. Dňa 03.05.2022 podal žiadosť o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie, ktorá je v štádiu riešenia. V mesiacoch marec až máj 2022 si začal hľadať prácu, a hľadá

si prácu aj naďalej. Nevlastní žiadny nehnuteľný majetok, je vlastníkom osobného vozidla zn. ŠKODA FABIA. Podľa vlastného tvrdenia žil z úspor, v súčasnosti mu prispievajú rodičia v hotovosti sumou 700,- eur mesačne. Otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému Z. S., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je rozhodnutím súdu zverený do jeho osobnej starostlivosti a matke je určené výživné 30 eur mesačne od 01.11.2015. Maloletý Z. navštevuje 4. ročník ZŠ na P. v J., v súčasnosti má otec na neho náklady cca 150,- eur mesačne, pretým boli vyššie, ale náklady museli obmedziť. Otec so synom asi 4 roky býval v prenajatom byte na adrese Z., kde platil nájomné 800 eur. Uzavrel zmluvu o prenájme na byt na dvojizbový byt Z. ulici č. XX v J. na dobu určitú od 30.08.2021 do 01.09.2022 s nájomným 145 eur, žiadne iné náklady spojené s bývaním nemá.

26. Matka je na rodičovskej dovolenke, od 01.03.2021 poberá rodičovský príspevok, ktorý bude poberať do 30.09.2023. Výška rodičovského príspevku od marca 2021 bola 378,10 eura, od 01.01.2022 je 383,80 eura. Iný príjem doposiaľ nemala. Teraz si našla prácu v rámci Národného projektu „Integrovaný prístup k výkonu sociálnej práce so zamestnancami úradov práce, sociálnych vecí a rodiny“, na dobu určitú od 01.10.2022 do 30.11.2022, teda na dva mesiace, za funkčný plat mesačne vo výške 843,50 eura v hrubom, mzdu za október zatiaľ vyplatenú nemala. Poberá prídavok na dieťa v zákonom stanovenej výške 25,50 eura v roku 2021, 25,88 eura od 01.01.2022 a 30 eur od 01.07.2022. Je vlastníčkou osobného vozidla zn. ŠKODA OCTAVIA COBBI. Vlastní spoluvlastnícky podiel vo výške 1 na nehnuteľnom majetku nachádzajúcom sa v katastrálnom území O. N. zapísanom na LV XXX, ako parcely a dom súpisné číslo XX. Mala na účte 10.000,- eur, čo boli prostriedky úveru, ktorý si zobrala na zateplenie domu. Vo februári 2022 úver splatila, pričom použila prostriedky, ktoré mala na účte. S maloletou dcérou býva v N. dome, ktorého je podielovou spoluvlastníčkou v 1. V dome býva jej matka, rovnako podielová spoluvlastníčka 1, ktorá hradí všetky náklady spojené s bývaním v dome a matka jej na tieto náklady prispieva mesačne sumou 150 eur.

27. Maloletá D. mala v čase návrhu 5 mesiacov, mala ekzém a potrebovala z lekárne telové mlieko a masť, bola v celodennej starostlivosti matky. Bola kojená, začínala s príkrmom, plienkovaná. D. nechodila. Mala bežné potreby na ošatenie a drogériu. Plnohodnotne začala prijímať tuhú stravu vo veku 7 mesiacov, v súčasnosti má plnohodnotnú stravu, dojčená len ráno. Plienky už nepotrebuje. Od 06.09.2022 je maloletá umiestnená do MŠ v S. nad L., kde ju matka vozí zo N.. Náklady na škôlku sú asi 50,- eur spolu so stravou. Naďalej trpí ekzémom, s čím sú spojené výdavky. Má rovnaké bežné potreby na ošatenie, obuv, drogériu a stravu. Matka v máji 2020 zakúpila športový kočík za 180,- eur. Matka od narodenia platí maloletej poisťku vo výške 49,10 eura mesačne, ktorá je so sporením. Dcére poskytuje dojčenie, jednak na ukludnenie a jednak aj niečo vypije.

28.1. Odvolací súd posudzujúc rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa určenia vyživovacej povinnosti otca k maloletej D. dospel k záveru, že suma určeného výživného vo výške 200 eur mesačne od podania návrhu, nerozpoďadá potrebám maloletej D., keďže tieto potreby sa od veku 5 mesiacov, v čase návrhu, do veku viac ako 2 rokov, v čase rozhodovania, menili. Zmena potrieb maloletej spočívala jednak v prechode na tuhú stravu, ďalej vo vzťahu k zvyšovaniu nákladov na ošatenie z dôvodu rastu dieťaťa, na obuv z dôvodu, že maloletá začala chodiť, v mimoriadnych výdavkoch napríklad na športový kočík a v novovzniknutých odôvodnených potrebám na pobyt v materskej škole. Z uvedených dôvodov rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti zmenil tak, že otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej D. sumou 100 eur mesačne od 01.02.2021 do 31.08.2021 a od 01.09.2021 sumou 150 eur mesačne. Výživné vo výške 100 eur, spolu s prídavkom na dieťa, zodpovedá potrebám maloletej D. vo veku do jedného roka, kedy maloletá bola prevažne kojená a strava bola len dopĺňaná príkrmami, zatiaľ nechodila, so zdravotnými problémami spôsobenými ekzémom. Po dosiahnutí veku jedného roka sa potreby maloletej zvýšili vzťahom na jej prechod na tuhú stravu, vyššie nákladmi na ošatenie, novovzniknuté náklady na obuv, a jednorazové náklady napríklad na kúpu športového kočíka. Tieto zvýšené potreby maloletej odôvodňujú zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na 150 eur mesačne od 01.09.2021. Takto určená vyživovacia povinnosť otca zohľadňuje skutočnosť, že matka je na rodičovskej dovolenke, venuje maloletej celodennú osobnú starostlivosť, pričom poberá len rodičovský príspevok, z ktorého dôvodu nemôže plniť svoju vyživovaciu povinnosť vo finančnej forme. Odvolací súd prihliadal aj na príjem matky z pracovného pomeru uzatvoreného na dobu určitú, ale iba čiastočne, keďže išlo o pracovný pomer uzatvorený len na dobu dvoch mesiacov a zároveň sa matke zvýšili výdavky na pobyt maloletej v materskej škole, cestu do materskej školy v S. na L. a na cestu matky do práce v J. a späť. Tento príjem môže matka čiastočne použiť pre svoju potrebu, keďže je na rodičovskej dovolenke a jej príjem už dlhšiu dobu tvorí len rodičovský príspevok. Odvolací súd neprihliadal na vlastníctvo spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnostiach, pretože tieto slúžia na bývanie matky, maloletej dcéry aj matkinej matky. Takto určené výživné podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedá aj schopnostiam a možnostiam otca. Otec žil z úspor, z ktorých uspokojoval svoje potreby aj potreby maloletého syna Z..

Výška úspor nebola preukázaná, otec v priebehu konania pred súdom prvej inštancie len deklaroval, že má úspory, z ktorých žije, neskôr tvrdil, že sa mu úspory míňajú. Na odvolacom pojednávaní otec tvrdil, že úspory minul a teraz ho finančne podporujú rodičia. Podľa názoru odvolacieho súdu však nebol preukázaný žiadny dôvod, prečo by otec z úspor nemohol kryť aj potreby maloletej D., ku ktorej má vyživovaciu povinnosť, keďže v čase podania návrhu peniaze mal pre seba aj pre syna, dokonca býval v nájme za 800,- eur mesačne. Pokiaľ sa otcovi usparené peniaze míňajú, či dokonca už minuli, musí vynaložiť všetko úsilie preto, aby si našiel prácu zodpovedajúcu jeho schopnostiam a možnostiam tak, aby mohol uspokojiť potreby svoje, aj potreby osôb, ku ktorým má vyživovaciu povinnosť, osobitne potreby maloletej D.. Žiadne prekážky, pre ktoré by otec nemohol pracovať, súd prvej inštancie, ani odvolací súd nezistil. Pokiaľ otec tvrdil, že posledné dva mesiace má zdravotné problémy respiračného charakteru, svoje tvrdenie odvolaciemu súdu žiadnym spôsobom nepreukázal. Navyše existenciu prípadných zdravotných problémov otca v trvaní dvoch mesiacov odvolací súd nepovažoval za takú zmenu okolností, ktoré by odôvodňovali určenie vyživovacej povinnosti otca v nižšej výške. A skutočnosť, že otec sa v súčasnosti necháva finančne podporovať svojimi rodičmi, nemôže byť na úkor plnenia jeho vyživovacej povinnosti voči maloletej D.. Rovnako tak nemôže byť na úkor vyživovacej povinnosti voči D. ani skutočnosť, že matka syna Z. otcovi neplatí súdom určené výživné. Pre tieto prípady totiž existuje inštitút náhradného výživného. Navyše výživné 30 eur určené pre syna Z. nezodpovedá ani minimálnemu výživnému, preto je len na otcovi, aby na syna uplatnil výživné aspoň v zákonom stanovenej minimálnej výške. Odvolací súd neprihliadal ani na súčasnú mieru inflácie, pretože inflácia postihuje rovnako oboch rodičov. Vykonaným dokazovaním mal odvolací súd preukázané, že otec za obdobie od 01.07.1994 do 01.02.2021 teda za 26 rokov a 6 mesiacov pracoval v pracovnom pomere alebo na dohodu len 6 rokov, 4 mesiace a 25 dní. V evidencii uchádzačov o zamestnanie bol evidovaný len od 01/2004 do 09/2005, teda 1 rok a 9 mesiacov, a opätovne požiadal o zaradenie do evidencie až od mája roku 2022. Uvedené skutočnosti výrazne spochybňujú dôveryhodnosť tvrdenia otca, podľa ktorého nevykonáva žiadnu zárobkovú činnosť a žije z úspor. Určené výživné odvolací súd uložil otcovi platiť k rukám matky vždy do 20-ého dňa príslušného mesiaca vopred podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine.

28.2. Vo vzťahu k zročnému výživnému odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že zročné výživné za obdobie od 01.02.2021 do 31.10.2022 v sume 1.150 eur, vypočítal ako rozdiel medzi určeným výživným 2.600 eur ($11 \times 100 + 10 \times 150 = 2600$) a otcom zaplateným výživným v sume 1.450 eur. Takto vypočítané zročné výživné odvolací súd podľa § 232 ods. 4 CSP povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku.

29. V napadnutej časti týkajúcej sa úpravy styku otca s maloletou D. (výroky V. až VIII.) odvolací súd považuje za správny záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého je potrebné styk otca s maloletou D. upraviť rozhodnutím súdu z dôvodu, keďže rodičia sa na úprave styku dohodnúť nedokážu. Nesúhlasí sa však s určením styku bez prespania z dôvodu, že matka dieťa stále dojčí, či pre nízky vek maloletej. Odvolací súd nespochybňuje význam dojčenia nielen pre zdravý fyzický vývoj dieťaťa, ale aj jeho vplyv na psychickú pohodu malého dieťaťa. Je potrebné si však uvedomiť, že maloletá D. už presiahla vek dvoch rokov a dojčenie jej matka poskytuje viac menej na upokojenie, prípadne ako doplnok inej stravy, ktorú maloletá prijíma, a to len raz denne, ráno. Hoci dieťa dojčenie, resp. prisatie na prsník, od matky stále vyžaduje, v prípade pobytu u otca aj počas noci môže byť táto potreba dieťaťa uspokojená aj náhradným prostriedkom, či už fľaškou s cumlíkom, alebo len cumlíkom. S uvedeného dôvodu, a aj vzhľadom k tomu, že ide o úpravu styku otca a maloletého dieťaťa do budúcnosti, dospel odvolací súd k záveru, že je možné tento styk upraviť aj s prespaním u otca. Preto rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti zmenil tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou D. v nepárnom týždni kalendárneho roku od soboty 10,00 hod. do nedele 17,00 hod. a v párnom týždni kalendárneho roku v stredu od 10,00 hod. do 17,00 hod. s tým, že matka je povinná maloletú na styk s otcom včas a riadne pripraviť a zabezpečiť jej odovzdanie otcovi, a otec je povinný maloletú v určenom čase prevziať pred miestom bydliska matky a po ukončení styku ju riadne a včas odovzdať matke pred miestom jej bydliska. Pri úprave styku odvolací súd prihliadol aj na rozvoj vzťahu maloletého Z. s maloletou D., ktorá je jeho sestrou, a styk prispôbil tak, aby deti mohli určený čas tráviť spolu. Podľa názoru odvolacieho súdu úprava styku otca s maloletou dcérou dostatočne zohľadňuje skutočnosť, že maloletá je dojčená matkou, keďže v jej veku už prijíma všetku stravu, a matka na doplnenie môže dojčiť v dňoch, keď dieťa nebude u otca, či už v čase večer pred zaspáním, prípadne ráno po zobudení. Zároveň zohľadňuje aj vzdialenosť medzi bydliskom matky a bydliskom otca, z ktorého dôvodu odvolací súd nepovažoval za vhodné zúženie trvania styku len na 5 hodín, ktoré navrhovala matka. Námietky matky, podľa ktorých je D. primará na prespanie u otca, odvolací súd nepovažoval za dôvodné. Z vykonaného dokazovania Záverečnou správou zo

psychologickej spolupráce Referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Nitra z 22.04.2022 vyplýva, že maloletá má pozitívne väzby na oboch rodičov a v ich prítomnosti sa cíti bezpečne a prirodzene. Problém majú len rodičia navzájom. Hoci správa uvádza matku ako primárnu vzťahovú osobu pre maloletú, podľa názoru odvolacieho súdu pobyt u otca v rozsahu 2 noci v kalendárnom mesiaci, túto väzbu na matku žiadnom prípade nenaruší ani neohrozí. Naopak pobyt maloletej u otca, pri dodržiavaní denného režimu dieťaťa a pravidelného spánku, prispeje k jeho zdravému vývoju, aj k prospešnému vzťahu D. k oboj rodičom, čo určite je v najlepšom záujme dieťaťa. Požiadavku otca, aby bol styk v priebehu párneho týždňa upravený už od štvrtku do piatku, teda na dva dni a tiež s prespaním, odvolací súd nepovažoval za dôvodnú najmä s prihliadnutím na nízky vek maloletej, ako aj skutočnosť, že dieťa navštevuje materskú školu a styk s otcom v priebehu týždňa v trvaní dvoch dní, by pobyt dieťaťa v MŠ narušil. Otec iste chápe potrebu socializácie maloletej, keďže aj u svojho syna na ňu poukazoval. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že povinnosť matky zabezpečiť odovzdanie maloletej otcovi neznamena, že matka je povinná maloletú odovzdať otcovi osobne. Vzhľadom na skutočnosť, že matka má snahu sa zamestnať, pokiaľ sa jej podarí nájsť trvalú prácu, osobné odovzdávanie maloletej na styk s otcom v dopoludňajších hodinách môže zabezpečiť aj prostredníctvom starej matky dieťaťa. Dodáva, že v prípade zmeny pomerov u niektorého z rodičov, či už z dôvodu zamestnania, alebo z iných dôvodov, sa rodičia môžu na zmene výkonu rodičovských práv a povinností dohodnúť, pričom takáto dohoda nevyžaduje súhlas súdu. Napríklad sa môžu dohodnúť na zmene dní styku otca s maloletou, či na zmene rozsahu styku, na zmene spôsobu a miesta odovzdávania dieťaťa, napríklad, že otec si dieťa bude preberať v materskej škole, a pod.

30. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP v napadnutej časti týkajúcej sa výživného (výrok III.) zmenil tak, že otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej D. sumou 100 eur mesačne od 01.02.2021 do 31.08.2021 a od 01.09.2021 sumou 150 eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť k rukám matky vždy do 15-eho dňa príslušného mesiaca vopred. V napadnutej časti týkajúcej sa zročného výživného (výrok IV.) rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že zročné výživné za obdobie od 01.02.2021 do 31.10.2022 v sume 1.150,- eur, povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku. V napadnutej časti týkajúcej sa úpravy styku otca s maloletou D. (výroky V. až VIII.) rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou D. v nepárnom týždni kalendárneho roku od soboty 10,00 hod. do nedele 17,00 hod. a v párnym týždni kalendárneho roku v stredu od 10,00 hod. do 17,00 hod., s tým, že matke uložil povinnosť maloletú na styk s otcom včas a riadne pripraviť a zabezpečiť jej odovzdanie otcovi, a otcovi uložil povinnosť maloletú v určenom čase prevziať pred miestom bydliska matky a po ukončení styku ju riadne a včas odovzdať matke pred miestom jej bydliska.

31. V priebehu konania matka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a žiadala, aby súd prvej inštancie nariadil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej D.C. výživným v sume 250 eur mesačne. Dôvodila tým, že konanie nebolo právoplatne skončené a otec sa na výžive maloletej podieľa len čiastočne, od novembra 2021 jej platí už len sumu 30 eur mesačne.

32. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 9. mája 2022 č.k. 11P/21/2021-303 uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej D. výživným v nevyhnutnej miere vo výške 120 eur mesačne, ktoré výživné je otec dieťaťa povinný platiť k rukám matky maloletého dieťaťa vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred odo dňa doručenia tohto uznesenia.

33. Otec podal proti uzneseniu v zákonnej lehote odvolanie. Namietal nedostatočné odôvodnenie osvedčenia bezprostredne hroziacej ujmy. Tvrdil, že jeho úspory sa zmenšili, a pokiaľ uviedol na pojednávaní dňa 20.10.2021, že má úspory 2 800 eur, na pojednávaní dňa 14.02.2022 uviedol, že úspory len 2 000 eur, čo súd prvej inštancie nepral do úvahy. Namietal, že súd prvej inštancie nebral do úvahy úspory matky v sume 10 000 eur. Od 30.05.2022 je evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie a intenzívne si hľadá prácu. Najčastejším dôvodom pre odmietnutie je jeho osobná starostlivosť o syna a výkon styku s maloletou, ktoré mu objektívne znemožňujú vykonávať celodennú prácu v autoservise. Tiež nebral do úvahy, že matka s maloletou bývajú v spoločnej domácnosti so starou matkou a pravdepodobne sa na nákladoch podieľajú spolu. Ďalej nebral do úvahy, že s výkonom rodičovských práv a povinností k maloletej má výdavky spojené s cestovaním. Navyše sa nezaoberal výdavkami na maloletú a nebral do úvahy, že má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k synovi. Žiadal napadnuté uznesenie zmeniť a návrh matky zamietnuť, prípadne zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

34. Matka vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že otec dlhodobo pracuje ako automechanik, svoju prácu však nemá zlegalizovanú. Jej úspory sú už minimálne, keďže musela riešiť úver, ktorého splátka bola

pre ňu vysoká a po jej zaplatení a zaplatení poisťiek, už nebol priestor takmer na nič. Považovala za zarážajúce, že otec platil na dcéru 30 eur mesačne, hoci na syna má náklady 250-300 eur.

35. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca písomne nevyjadril.

36. Odvolací súd po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 355 ods. 1, § 359 CSP), a zistení, že spĺňa náležitosti ustanovenia § 363 CSP, neviazaný rozsahom odvolania (§ 65 CMP), neviazaný dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), odvolanie otca prejednal. Dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušiť.

37. Podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

38. V danej veci odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v časti určenia vyživovacej povinnosti otca a otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej D. sumou 100 eur mesačne od 01.02.2021 do 31.08.2021 a od 01.09.201 sumou 150 eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť k rukám matky vždy do 15-eho dňa príslušného mesiaca vopred. Vzhľadom k tomu, že proti rozsudku odvolacieho súdu nie je prípustné odvolanie a tento doručením účastníkom konania nadobudne právoplatnosť, je namieste záver, že dôvody, pre ktoré bolo napadnuté uznesenie vydané zanikli a otec je povinný platiť výživné vo výške stanovenej rozsudkom odvolacieho súdu. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 9. mája 2022 č.k. 11P/21/2021-303 podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušil.

39. Podľa § 57 CMP o nároku na náhradu trov, ak nejde o trovy konania štátu rozhoduje súd len na návrh. Navrhovateľka - matka pred súdom prvej inštancie ani v odvolacom konaní nežiadala priznať náhradu trov konania podľa § 55 CMP. Rovnako otec do rozhodnutia odvolacieho súdu návrh na náhradu trov konania nepodal. Z uvedeného dôvodu odvolací súd rozhodol o trovách konania pred súdom prvej inštancie a o trovách odvolacieho konania podľa § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu. Vo veci ide o konanie podľa Civilného mimosporového poriadku, ktorý stanovuje, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak, pričom žiadne ustanovenie upravujúce právo na náhradu trov konania podľa CMP na danú vec nedopadá.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).